

Avaleht>Raha/Rahalised nõuded>Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Hagi tagamine nõude puhul ELi liikmesriikides

Itaalia

1 Millised on abinõude eri liigid?

Itaalia õigussüsteemis on sätestatud esialgse õiguskaitse abinõud, mis võivad olla ka ennetavat laadi ja on põhimõtteliselt ettevaatusabinõud. Esialgse õiguskaitse abinõusid võidakse võtta enne menetluse algatamist (*ante causam* abinõud) või menetluse käigus. Neid võib taotleda ka menetluse algatamisel. Esialgse õiguskaitse menetlust reguleerivad üldnormid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 669-*bis* jj. Esialgse õiguskaitse abinõusid on mitut liiki: a) kaitsemeetmed, mille eesmärk on säilitada menetluse ajal senine asjade seis või kaitsta vara. Üks sellesse kategooriasse kuuluv abinõu on arestimine kaitse-eesmärgil. Sisuliselt on kaitsevate esialgse õiguskaitse abinõude eesmärk tagada, et menetluse kestus ei muuda hiljem saadava täitedokumendi kohaldamist põhimõtteliselt edutuks, näiteks kuna nõutav vara on vahepeal kadunud või hävinenud; b) ennetavad meetmed on meetmed, millega ennetatakse enne menetluse lõppu lõpliku kohtumääruse tagajärgi. Ennetavate esialgse õiguskaitse abinõude eesmärk on seega tagada, et õigust omava isiku nõuded saaks täidetud, vastasel juhul tekiks talle kahju, mida ei saa hiljem hüvitada.

Esialgse õiguskaitse abinõud on üldiselt nn tüüpilised ja sätestatud ka eriseadustes, näiteks nendes, mis käsitlevad perekonnaasju, elatist, patente jne. Ent taotleda on võimalik ka ebatüüpilisi esialgse õiguskaitse abinõusid: neid tuntakse kiireloomuliste meetmetena ja neid reguleerib tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikkel 700. See säte tagab, et need, kes kardavad põhjendatult, et selle aja jooksul, mida on vaja nende õiguste teostamiseks tavapärasel viisil, võivad nad kanda möödapääsmatut ja korvamatu kahju, võivad taotleda, et kohus rakendaks kiireloomulisi meetmeid, mis sobiksid asjaolusid arvestades paremini, et ajutiselt tagada sisulise otsuse mõju.

2 Millistel tingimustel võib selliseid abinõusid rakendada?

Esialgse õiguskaitse abinõu rakendamiseks peavad olema täidetud kaks tingimust.

A. *Periculum in mora*: põhjendatud kartus, et kuni asjas alles tehakse sisulist otsust, võidakse pöördumatult kahjustada õigust, mida esialgse õiguskaitse abinõuga kaitsta püütakse.

B. *Fumus boni juris*: hagi esitamiseks on esmapilgul olemas piisav alus.

2.1 Menetlus

Menetlusnormid on sätestatud tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 669-*bis* jj. Esialgse õiguskaitse taotlus esitatakse pädeva kohtu kantseleisse. Enne põhikohtuasja menetluse algatamist esitatakse taotlus kohtule, kes on pädev asja sisuliselt arutama. Kui põhikohtuasja menetlemine on pooleli, tuleb taotlus esitada seda menetlevale kohtule. Pärast poolte ärakuulamist ja jättes ära formaalsused, mis ei ole võistlevas menetluses olulised, uurib kohus viisil, mida ta peab kõige asjakohasemaks, taotletud abinõu puhul vajalike nõuete täitmist, enne kui taotluse määrusega rahuldab või selle rahuldamata jätab. Kui vastaspoolle kohtusse kutsumine võiks takistada meetme kohaldamist, võib kohus teha põhjendatud otsuse määrusena, mis sisaldab vajaduse korral kokkuvõtlikku teavet. Sel juhul määrab kohus samas määruses poolte ärakuulamiseks kuupäeva, mis ei ole hilisem kui viieteistkümne päeva pärast, ja jätab taotluse esitajale kuni kaheksa päeva pikkuse kohustusliku tähtaja taotlusest ja kohtumäärusest teavitamiseks. Ärakuulamisel võib kohus esialgses kohtumääruses ettenähtud meetmed määrusega kinnitada, neid muuta või need tühistada.

Kohus võib lõpetada menetluse määrusega, millega taotlus rahuldamata jäetakse või osaliselt või täielikult rahuldatakse. Kui taotlus rahuldatakse ja esitati enne põhikohtuasja menetlemise algust, tuleb taotluse rahuldamise määruses määrata kuni kuuekümne päeva pikkune kohustuslik tähtaeg põhikohtuasja menetluse algatamiseks: seda reeglit ei kohaldata tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklis 700 sätestatud ennetavate ja kiireloomuliste meetmete suhtes.

2.2 Peamised tingimused

Esialgse õiguskaitse abinõu rakendamiseks peavad olema täidetud kaks eespool nimetatud tingimust: *periculum in mora* ja *fumus boni juris*.

3 Abinõude ese ja laad

Need abinõud on oma laadilt ajutised meetmed, mida kohaldatakse kuni põhikohtuasjas otsuse tegemiseni. See on alati nii kaitsemeetmete puhul, mille kohaldamiseks peab põhikohtuasjas menetlus pooleli olema, ent ennetavate meetmete puhul vastab see tõele vaid osaliselt – nimelt jäävad ennetavad meetmed jõusse olenemata sellest, kas kohtumenetlus on pooleli või mitte, aga neil puudub samasugune õigusjõud nagu lõpliku kohtuotsusel, millega tehakse otsus asjaomastes küsimustes.

Esialgse õiguskaitse abinõude sisu on erinev olenevalt selle ohu liigist, mida nende abil püütakse ära hoida. Näiteks kohaldatakse arestimist võlgniku vara suhtes. Määrus ebaõiglaselt vallandatud töötaja tööle ennistamise kohta kujutab endast seevastu kohustust midagi teha.

3.1 Millist liiki vara suhtes võib neid abinõusid kohaldada?

Vastavalt vajadusele võidakse neid abinõusid rakendada vallas- või kinnisvara suhtes, kuid samuti intellektuaalomandi ja autoriõigusega kaitstud tööde suhtes.

3.2 Milline on selliste abinõude mõju?

Kaitsemeetmetega soovitakse säilitada nende kohaldamise ajal valitsev õiguslik ja faktiline olukord eesmärgiga tagada, et põhikohtuasja menetluse lõpuleviimiseks vajaliku aja jooksul ei kahjustataks hageja õigusi. Ennetavad meetmed on aga ette nähtud selleks, et ennetada põhikohtuasjas tehtava lõpliku otsuse mõju.

3.3 Kui kaua sellised abinõud kehtivad?

Esialgse õiguskaitse abinõud jäävad jõusse seni, kuni põhikohtuasjas tehakse otsus, mis need abinõud asendab. Kaitsemeetmed, mis eeldavad põhikohtuasja menetluse algatamist (näiteks luba vara kohtulikuks arestimiseks tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 670 alusel või vara arestimiseks kaitse-eesmärgil tsiviilkohtumenetluse seadustiku artikli 671 alusel), kaotavad kehtivuse ka juhul, kui põhikohtuasja menetlust ei algatata või ei jätkata seaduses sätestatud või kohtu määratud tähtaja jooksul või kui ei ole makstud kohtu nõutavat tagatist. Ennetavad meetmed, sealhulgas ebatüüpilised meetmed (meetmed, mille sisu ei ole kindlaks määratud mitte seaduses, vaid mille on kindlaks määranud kohus vastavalt tsiviilkohtumenetluse seadustiku artiklile 700), jäävad – isegi juhul, kui neid ei saa lisada lõplikku kohtuotsusesse – jõusse isegi siis, kui põhikohtuasja menetlust ei algatata või kui see algatatakse, aga jäetakse hiljem pooleli.

4 Kas abinõu kohta saab esitada kaebuse?

Esialgse õiguskaitsse abinõusid käsitlevaid otsuseid, millega nende kohaldamise taotlus rahuldatakse või rahuldamata jäetakse, võib vaidlustada (artikkel 669-terdecies) selle alusel, et need otsused sisaldavad vigu, või esitades apellatsioonikohtule täiendavad asjaolud ja põhjendused, mida esialgne taotlus ei sisaldanud.

Seotud lingid

► [Itaalia põhiseadus](#) (EN)

https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_INGLESE.pdf

► [Itaalia seadused ja seadustikud](#) (IT)

<https://www.normattiva.it/?language=en>

► [Itaalia tsiviilkohtumenetluse seadustik](#) (IT)

<http://www.altalex.com/documents/codici-altalex/2015/01/02/codice-di-procedura-civile>

► [Halduskohtumenetluse seadustik](#) (EN)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/mzk3/~edisp/nsiga_4276977.pdf

► [Halduskohtumenetluse seadustik](#) (FR)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/njiz/~edisp/nsiga_4506451.pdf

► [Italienische Verwaltungsprozessordnung](#) (DE)

https://www.giustizia-amministrativa.it/cdsintra/wcm/idc/groups/public/documents/document/mday/nda5/~edisp/nsiga_4289867.pdf

► [Itaalia kohtusüsteem](#) (EN)

https://www.csm.it/web/csm-international-corer/consiglio-superiore-della-magistratura/sistema-giudiziario-italiano?show=true&title=&show_breadcrumb=

► [Maksumenetluse seadustik](#) (IT)

<http://def.finanze.it/DocTribFrontend/getAttoNormativoDetail.do?id=%7bECD81E71-D37B-4722-AA36-116B5BCB2232%7d>

► [Justiitsministeerium](#) (IT)

<https://www.giustizia.it/giustizia>

Viimati uuendatud: 28/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.